

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a opta după Rusalii
În această săptămână,
vineri: Adormirea Maicii Domnului

Evangelia duminicii (Matei 14, 14-22)

14. Și ieșind, a văzut mulțime mare și I s-a făcut milă de ei și a vindecat pe bolnavii lor.

15. Iar când s-a făcut seară, ucenicii au venit la El și I-au zis: locul este pustiu vremea iată a trecut; deci, dă drumul mulțimilor ca să se ducă în sate, să-și cumpere mâncare.

16. Iisus însă le-a spus: N-au trebuință să se ducă; dați-le voi să mănânce.

17. Iar ei I-au zis: Nu avem aici decât cinci pâini și cei doi pești.

18. Și El a zis: Aduceți-Mi-le aici.

19. Și poruncind să se așeze mulțimile pe iarbă și luând cele cinci pâini și cei doi pești și privind la cer, a binecuvântat și, frângând, a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii mulțimilor.

20. Și au mâncat toți și s-au sățurați au strâns rămășițele fărâmituri, douăsprezece coșuri pline.

21. Iar cei ce mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii.

22. Și îndată Iisus a silit pe ucenici să intre în corabie și să treacă înaintea Lui, pe țarmul celălalt, până ce El va da drumul mulțimilor.

**Miercuri 13 august vă invităm
 să cunoaștem mănăstirile
 POPĂUȚI, VORONA,
 SIHĂSTRIA VORONEI,
 COȘULA ȘI ZOSIM din
 județul Botoșani, în cadrul
 unei excursii de o zi.
 Preț: 220.000 lei – informații la
 episcop. Plecarea la ora 6.00**

**Întru Naștere fecioria
 ai păzit, întru
 Adormire lumea nu o
 ai părăsit, de
 Dumnezeu Născătoare.
 Mutatu-te-ai la viață,
 fiind Maica Vieții și cu
 rugăciunile tale,
 izbăvești din moarte
 sufletele noastre.**
 Troparul Adormirii Maicii
 Domnului

Icoană aflată pe
 catapeteasma Bisericii
 noastre

Din tâlcuirea evangheliei – Sf. Ioan Gură de Aur:

"N-au trebuință să plece ! Dați-le voi să mănânce !"
 - N-a spus: *"Le dau Eu lor!"*, ci: *"Dați-le voi!"* – ceea ce ar însemna un îndemn la fapte bune. Apostolii erau însă șovăielnici în credință: *"Nu avem decât cinci pâini și doi pești."* Evanghelistul Marcu spune că n-au înțeles ce le spusese Hristos, că inima lor era împietrită. Și pentru că ucenicii săi reflectau doar la cele pământești, Hristos dă pe față gândurile Sale și zice: *"Aduceți-Mi-le aici!"* Luând pâinile și peștii, "căutând la cer le-a binecuvântat. Își ridică ochii la cer ca să ne arate Dumnezeirea Sa și omenirea Sa, dar în același timp să ne și învețe să nu ne așezăm la masă până nu mulțumim Celui ce ne-a dat hrană.

Prin locul pustiu în care a hrănit mulțimile, dar și prin aceea că nu le-a dat decât pâine și pește și că le-a oferit tuturor aceleași bucate, Hristos ne învață smerenia, înfrânarea și dragostea. Poruncind mulțimilor să se așeze pe iarbă, le îndeamnă să mediteze, pentru că nu voia să hrănească numai trupurile, ci să instruiască și sufletele.

Să învățăm, așadar, să stăm și noi lângă Hristos; dar nu pentru daruri materiale cum au procedat iudeii, căroră le-a zis: "Mă căutați, nu pentru că ați văzut minuni, ci pentru că ați mâncat din pâini și v-ați săturat". Trebuie să ne însușim cele duhovnicești și mai apoi să căutăm cele materiale.

jertfă, ofrandă. Prin anafură înțelegem acele părți rămase din pâinea sau prescurile aduse și întrebuițate la pregătirea Sfintei Euharistii ce se împart credincioșilor după slujbă.

Potrivit regulii de viață bisericească din epoca primară, credincioșii care veneau la Liturghie, erau obligați să rămână până la sfârșitul slujbei, când aveau să se împărtășească. Canonul apostolic hotără că "toți credincioșii care intră (în Biserică) și ascultă Scripturile, dar nu rămân la rugăciune și la Sfânta Împărtășanie, trebuie să se afurisească, ca unii care fac dezordine în Biserică".

Pentru a-i împiedica pe cei ce veneau la biserică să plece înainte de terminarea Sfintei Liturghii sau pe cei care evitau momentul împărtășirii "pentru motive de evlavie și smerenie"(G. Ralli, M. Potli "Sintagma dumnezeieștilor și Sfintelor canoane"), "s-a conceput împărtășirea anaforei; așa încât este neapărat nevoie ca și aceia care nu pot să se împărtășească cu Sfintele și de viață făcătoarele Taine, să rămână până la sfârșitul dumnezeieștii slujbe, ca s-o primească din mâna preotului, spre sfințire"(G. Ralli, M. Potli). Prin măsura de a se împărți anafură credincioșilor, care se considerau nepregătiți să primească dumnezeiescul Trup și Sânge al Domnului, nu numai că se înlăturau motivele de părăsire a serviciului divin ci îi și determina să aștepte până la sfârșit, când aveau să primească particelile din prescurile binecuvântate, rămase dintre cele ce serviseră la pregătirea Sfintei Jertfe.

Referitor la momentul în care a pătruns în practica liturgică împărtășirea anaforei, cea mai veche mențiune istorică provine din veacul al VII-lea și precizează: "Preotul va pune într-un vas curat o cantitate îndestulătoare de particelile din pâinile rămase din cele aduse de credincioși, pentru a le împărți după liturghie, în zilele de duminici și Sărbători, cele care nu s-au împărtășit; preotul le va distribui după ce le-a binecuvântat, luând seama să nu cada jos pe jos vreo firimitură".

Sfințenia anaforei rezultă în primul rând din relația și poziția ei față de Sfintele Taine. Din această relație derivă calitatea de lucru sfânt și sfințitor a anaforei: "iar anafura se dă înapoi plină de sfințenie de la Sfintele taine, celor ce au adus-o și astfel, de la participarea la Trupul cel fără prihană și la cinstitul sânge ale lui Hristos, Dumnezeu nostru, Cel ce s-a născut din Sfânta Fecioară sfințirea și binecuvântarea ajunge la credincioși". Fericitul Augustin precizează referitor la sfințenia anaforei: "Deși nu este Trupul lui Hristos, este, cu toate acestea, ceva sfânt și mai sfânt decât alimentele cu care ne hrănim, fiindcă este un lucru sfânt".

În altă ordine de idei, anafura reprezintă și un semn al dragostei frățești, care unește pe toți cei care o mănâncă, "așa precum Pâinea euharistică arată că toți acei care o primesc sunt uniți în Iisus". Binecuvântarea pe care o primește anafura, face ca ea să devină "un instrument al darurilor dumnezeiești, al binefacerilor și puterilor dumnezeiești, să depărteze piedicile mântuirii, să înmulțască dispozițiunile subiective la primirea

dumnezeieștilor daruri și să pregătească pentru daruri mai înalte".

Anafura este consumată doar de cei care nu au mâncat nimic în decursul unei zile. Kormceaia Kniga afirma referitor la aceasta că cel ce-a mâncat sau a băut cătuși de puțin nu-i este îngăduit anafura "căci este sfințit și se cuvine să primească pe nemâncate". La împărtășirea anaforei se obișnuiește ca preotul să rostească o anumită formulă pentru fiecare credincios în parte: "Hrană a dat Domnul celor ce se tem de Dânsul", "Hrană se dă celor ce se tem de Domnul", "Ajutorul de la Domnul cel ce-a făcut cerul și pământul".

Cosmina

Din semnificațiile onomastice ale săptămânii

Maxim - nume ce are la bază cognomenul lat. *Maximus*, cu valoare afectivă și augurală, format de la adj. *maximus*, forma superlativă pentru *magnus*, "mare", ..

Maria - nume personal cu cea mai controversată etimologie, corespunde cuvântului ebraic *Maryam* sau *Miryam* și este probabil un nume afectiv de origine egipteană, format de la *mri*, „iubit, drag” și sufixul afectiv ebraic *-am*. O altă ipoteză pune numele în legătură cu verbul *mry*, care în vechea egipteană înseamnă „a iubi” sau chiar cu un nume persan ca *mry-ymn*, „iubit de Amon”-în religia vechilor egipteni *Amon* marele rege al zeilor. Este posibil ca populația românească, în partea creștinată de la nordul Dunării, să fi folosit numele *Maria* încă dinaintea contactului cu slavii: răspândirea numelui se datorează însă influenței slavone.

Constantin - la origine vechi cognomen lat., corespunde adj. *Constans*, *constantis* - constant, ferm.

Ștefan - nume afectiv cu implicații augurale, de origine greacă, reprezintă forma specific românească a numelui personal *Stéphanos*, corespunzător substantivului *stephanos*, „coroană”.

Radu - nume augural de origine slavă, inițial un hipocoristic de la numele compuse cu elementul *rad* - „bucuros”.

Matei - nume teoforic biblic, de origine ebraică *Matihjáh* (*Mathathán*, *Matthai*), care înseamnă probabil „darul lui Iahve”, fiind sinonim cu numele pers. gr. *Teodor*, *Doroteea*, *Dosoftei* („darul lui Dumnezeu”).

Laurențiu-nume afectiv cu valoare augurală, reproduce supranumele lat. *Laurentius*, la origine un adj. Care indica apartenența locală, derivat din toponimul *Laurentum* și pus în legătură cu subst. lat. *laurus*, „laur, dafin”.

Tudor, Teodor, Teodora- continuă vechiul nume persan grecesc *Theódoros*, un compus onomastic cu valoare teoforică, semnificând „darul lui Dumnezeu”.

Ion, Ioana, Ioan- nume teoforic, continuă ebraicul *Yehohanan* „Domnul a avut milă”.

După: Dicționarul enciclopedic al numelor de botez și Dicționarul Explicativ al Limbii Române

Maica Domnului și Biserica

Caracterul neobișnuit al morții Maicii Domnului reiese din însuși numele dat sărbătorii, cunoscută ca *Adormirea* și nu ca moartea sa. Căci adormirea este un somn din care te trezești, un somn care pacifică și purifică sufletul, făcându-l în stare să primească din nou lumina. După cum atunci când Preacurata Maria a zămislit, zămislirea a fost fără de sămânță, iar când a născut, nașterea a fost fără de stricăciune, tot astfel când a murit, moartea ei a fost nemuritoare.

Adormirea Maicii Domnului este concomitent și învierea ei. Căci, pe când Iisus a murit și a înviat a treia zi, sufletul Maicii Domnului s-a suit la cer simultan cu moartea ei. Legat de acest fapt este și denumirea latină a acestei sărbători - „Assumptio” - care înseamnă luare, răpire sau, cum se spune în tradiția ortodoxă, mutare la cer. Ceea ce la Hristos reprezintă sărbători diferite: moarte, înviere, înălțare, la Maica Domnului sunt cumulate într-o singură sărbătoare, *Sfânta Maria Mare*, cum este numită în tradiția noastră.

La sărbătorile închinat Născătoarei de Dumnezeu, se citește în cadrul cultului divin, un cuvânt care dincolo de înțelesul său extern, aparent negativ, ascunde un respect deosebit și o mare cinste la adresa Sfintei Fecioare. Acesta este răspunsul lui Hristos la cuvântul de laudă adresat Mamei Sale, de către o femeie din mulțime: „Fericit este pântecul care Te-a purtat și fericiți sunt sânii pe care i-ai supt!”. Iar El a răspuns: „Așa este, dar fericiți sunt și cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc!” (Luca 11, 27-28).

Sfinții părinți au identificat în aceste cuvinte imposibilitatea de a despărți dogma de viața Bisericii, Sfânta Scriptură de Sfânta Tradiție, adică amintirea sfântă a celor care „ascultă și păzesc” cuvântul revelat. Or, Maica Domnului, primitoarea și păstrătoarea cuvintelor proorocești în inima sa, întruchipează Tradiția până la apariția Bisericii.

Astfel, deși Sfânta Scriptură nu amintește despre moartea Fecioarei Maria, care rămâne la fel de smerită și de tainică în moarte precum a fost în viață, Tradiția dezvăluie multe fapte miraculoase legate de Adormirea sa. Mai întâi, cu trei zile înainte de moarte, Arhanghelul Gavriil care vestise zămislirea și nașterea lui Iisus la Buna Vestire, îi vestește acum mutarea la cer. Se spune, apoi, că la îngroparea ei la care au luat parte și apostolii, vestiți în chip minunat, s-au auzit îngeri cântând în ceruri, prefăcând lacrimile întristării în lacrimi de bucurie. Cum la îngropare, în grădina Ghetsimani, n-a fost de față apostolul Toma, acesta venind cu trei zile mai târziu, mormântul a fost desfăcut pentru ca să o poată vedea pentru ultima oară. Așa cum Toma a ținut să vadă și să pipăie rănilor Mântuitorului, a vrut să vadă acum trupul mort al Sfintei Marii. Dar mormântul era gol, căci Maica Domnului se mutase la cer. Prin Toma, considerat un simbol al cunoașterii intuitive, al cunoașterii directe, nemijlocite, se stabilește certitudinea credinței noastre. Dar aceasta nu trebuie luată drept rezultat al cunoașterii directe, pentru că adevărata credință nu implică întotdeauna cunoașterea prin experiență intuitivă.

Partea activă și dorința de cunoaștere și iubire contemplativă - simbolizate, în pericopa evanghelică ce se citește la Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, prin Marta, respectiv Maria, surorile lui Lazăr - trebuie să coexiste în încercarea noastră de apropiere și de comuniune cu Dumnezeu. Marta și Maria îl primesc în casa lor pe Iisus, și-L slujesc, dovedind marea lor iubire pentru El. Dar în timp ce Marta se îngrijea de cele ale casei, Maria „așezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui”. Ascultarea este un lucru esențial; pentru că înainte de orice trebuie să ascultăm cuvântul divin, trebuie să-l cunoaștem și să-l înțelegem; și înțelegându-l să-l iubim.

Episodul întâlnirii lui Iisus cu Marta și Maria este revelator pentru destinul spiritual al femeii, pentru ceea ce este sau trebuie să fie drumul femeii în raporturile sale cu Dumnezeu, cu lumea și existența. Femeia este în stare să creadă în Hristos, să-L iubească și să-L cunoască și în consecință să-L urmeze în cel mai înalt grad destinat oamenilor. Și chiar dacă nici o femeie nu s-a numărat printre cei doisprezece apostoli, Fecioara Maria a fost prezentă la Chinurile Răstignirii, la Înviere, la Înălțare și la Pogorârea Duhului Sfânt, alături de apostoli. Aceasta constituie dovada că femeia este capabilă să urce înalte trepte spirituale spre Hristos.

Vasilica

Sinaxar

- În ziua de 10 august, Biserica Ortodoxă face pomenirea **Sfinților Mucenici Laurențiu Arhidiaconul, Sixt și Ipolit, episcopii Romei**, din vremea împăraților Decius și Valerian.

Sfântul Sixt, originar din Atena unde învățase filosofia și se convertise la creștinism, a devenit în anul 257 episcop al Romei. În același an, când împăratul Valerian a pornit prigoana împotriva creștinilor, Sfântul Sixt și arhidiaconul său, Laurențiu, pentru a nu fi confiscate averile Bisericii, le-au împărțit săracilor. Pentru propovăduirea adevăratei credințe în Hristos, episcopul Sixt a fost condamnat la moarte prin decapitare.

Rămas în închisoare, arhidiaconul Laurențiu reușește să-l convertească și pe temnicierul Ipolit Diaconul. Mărturisind credința în Hristos, cei doi au fost supuși la chinuri până la moarte; Sfântul Laurențiu a fost ucis prin ardere pe un grătar încins, iar pe Ipolit prigonitorii l-au târât legat de cai sălbatici, pâna și-a dat duhul.

- În ziua de 16 august, Biserica Ortodoxă îi comemorează pe **Sf. Martiri Brâncoveni: Constantin Vodă împreună cu fiii: Constantin, Ștefan, Radu, Matei și sfetnicul Ianache**. Ajungând la tronul Munteniei, voievodul Constantin Brâncoveanu s-a dedicat lucrărilor cu rezonanță culturală și spirituală, în special ctitoririi unor biserici de mir și a unor așezăminte monahicești de mare însemnătate și valoare arhitecturală (Bisericile de la Potlogi și Mogoșoaia, Mănăstirile Hurezi și Brâncoveni).

În urma conflictului dintre Constantin Brâncoveanu și Cantacuzini, domnul, reclamat la Poartă, este mazilit. În 1714, refuzând îndemnul la *apostazie* (îndemnul de a-și lepăda credința și de a trece la islamism), acesta a fost decapitat împreună cu cei patru fii ai săi și cu sfetnicul Ianache. Moaștele lor au fost depuse la Biserica Sf. Gheorghe cel Nou de la București, unde se află și astăzi.

Georgiana

Din viața parohiei - Cronică de pelerinaj

Vineri 8 august, parohia noastră a organizat un interesant pelerinaj la mănăstirile: Secu, Sihăstria, Sihla, Agapia Veche și Agapia Nouă, din județul Neamț. Am avut astfel prilejul de a vedea sau revedea frumoase și vechi așezări monahale românești.

Pe fundalul Muntelui Vasan, privită din partea de est, Mănăstirea Secu apare ca o cetate medievală, fiind un loc potrivit ascezei, un loc al liniștii și meditației cu încărcătură istorică.

Cei aproximativ 70 de viețuitori își dau toată silința să reprezinte cât mai bine acest sfânt lăcaș de nevoiță duhovnicească. Astfel, de cum am intrat în mănăstire am fost întâmpinați cu multă căldură și bunăvoință. Cel care ne-a dezvăluit câteva din tainele acestui loc sfânt a fost Părintele Cleopa. Am aflat astfel că mănăstirea, ctitorie a vornicului Nestor Ureche și a soției sale Mitrofana părinții cronicarului Grigore Ureche, își trage numele de la pâraul Secu din apropiere, care seacă uneori.

În cadrul construcțiilor care formează complexul arhitectural, se află biserica mare cu hramul *Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul*, Paraclisul *Adormirea Maicii Domnului* și bisericile *Sfântul Nicolae* și *Nașterea Sf. Ioan Botezătorul*. În pronaosul bisericii mari se găsește o raclă cu părticele din Sfintele Moaște ale: Sf. Arhidiacon Ștefan, Sf. Ap. Filip, Sf. Ioan cel Nou de la Suceava, Sf. Grigorie Decapolitul, Sf. Mari Mucenițe Marina și ale altor sfinți, chivotul în care s-a păstrat un fragment din piciorul Sf. Ioan Botezătorul și o cruce în care se găsește o părticică din Sfânta Cruce. În biserica Sf. Ierarh Nicolae, în două sicrie mici se află osemintele duhovnicilor Vichentie Mălău și Antim Găină.

Cea de-a doua mănăstire vizitată a fost Sihăstria, al cărei nume derivă de la faptul că în această zonă erau multe sihăstirii. În cadrul acesteia se află Catedrala Sf. Teodora de la Sihla - o construcție recentă, cu o pictură interioară deosebit de frumoasă, realizată de Arhim. Vartolomeu Florea, Paraclisul cu hramul Sf. Părinți Ioachim și Ana și bisericuța veche cu hramul Nașterea Maicii Domnului. Mănăstirea Sihăstria, care și-a reluat

viața de obște la începutul secolului al XX-lea, sub starețul Ioanichie Moroi, a cunoscut o perioadă de înflorire deosebită, având peste 150 de călugări, și importante realizări prin activitatea neobosită a unor duhovnici providențiali pentru poporul român ortodox: Părintele Paisie Olaru și Părintele Cleopa Ilie, dar și a actualului stareț Arhim. Victorin Oanele, care din anul 1972 de când a preluat conducerea mănăstirii, i-a înnoit întru totul înfățișarea. Părintele Cleopa s-a săvârșit din viață la data de 2 decembrie 1998. Chilia sa și mormântul au devenit astăzi loc de pelerinaj.

Urcând prin munți, spre Agapia Veche, am poposit la unul dintre schiturile care aparțin de mănăstirea Sihăstria, Schitul Sihla. Aici se găsesc două biserici ctitorite de familia Cantacuzino: biserica Nașterea Sf. Ioan Botezătorul având formă de cruce și bisericuța "Dintr-un Lemn" cu hramul Schimbarea la Față, având formă de corabie. Ceea ce impresionează însă în aceste locuri este peștera Sf. Teodora de la Sihla, unde aceasta a petrecut mulți ani în post și rugăciune, peșteră devenită loc de pelerinaj și închinare.

Trecând prin Poiana Scaunelor, ajungem la Agapia Veche, întemeiată cu veacuri în urmă, de mai mulți călugări printre care și Agapie. În această așezare monahală s-au proslăvit cei trei sfinți cuvioși Rafail, Partenie, Ioan de la Râșca și unde a petrecut și învățat pictorul Nicolae Grigorescu. Astfel am avut privilegiul de a asculta cuvântul de învățătură al maicii Singlitichia, cea mai vârstnică viețuitoare a mănăstirii.

Itinerariul nostru s-a încheiat la Mănăstirea Agapia "Nouă" sau "Din Vale", una dintre cele mai mari mănăstiri din țară, cu circa 500 de maici, cu hramul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil. Alături de Biserica centrală, ai cărei pereți interiori sunt zugrăviți de celebrul pictor român Nicolae Grigorescu, complexul arhitectural al mănăstirii cuprinde: muzeul, în care se află valoroase picturi ale aceluiași pictor și impresionante colecții de obiecte bisericesti, iar mai apoi cele trei ateliere: de pictură, de covoare, croitorie și broderie. Informațiile ne-au fost oferite de maica Iuvenalia.

Program pentru spovedanie și împărtășanie în Postul Sfintei Marii

Luni, Marți, Miercuri și Joi între orele **8.00-10.00**
și **18-20.**

Joi seara săvârșim slujba vecerniei !